

І.Є. ХАУСТОВА, ст. викл., м. Харків, НТУ «ХП»

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА ЯК УСПІШНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

У сучасних умовах процес успішного функціонування і економічного розвитку підприємств багато в чому залежить від вдосконалення їх діяльності в галузі забезпечення економічної безпеки.

Слід зазначити, що сьогодні не всі керівники підприємств готові в повній мірі оцінити необхідність створення надійної системи економічної безпеки. Поняття «безпека» визначається як стан захищеності життєво важливих

інтересів. Однак в суспільній свідомості все ще сильні стереотипи, згідно з якими дана область відноситься багатьма до сфери компетенції держави та спеціальних органів. Особливо ж складно буває визначити конкретні дії, необхідні для захисту тих чи інших життєво важливих ресурсів. Внаслідок цього, багато керівників обмежуються створенням на підприємстві охоронних структур, майже повністю виключаючи з арсеналу організаційно - технічні і правові методи, засоби і способи захисту інформації.

У підсумку, наприклад, питання захисту комерційної таємниці нерідко беруться в ліцензійних угодах, договорах підряду на створення науково-технічної продукції, що призводить до витоку комерційно значимої інформації.

Заходи забезпечення схоронності інформації на окремому підприємстві можуть бути різні за масштабами та формами і залежати від виробничих, фінансових та інших можливостей підприємства, від кількості та якості охоронюваних секретів. При цьому вибір таких заходів необхідно здійснювати, виходячи їх принципу розумної достатності, дотримуючись в фінансових розрахунках «золотої середини», так як надмірне закриття інформації, так само як і недбале ставлення до її збереженню, можуть викликати втрату певної частки прибутку або привести до серйозних збитків.

Отже, проект забезпечення економічної безпеки об'єкту являє собою єдиний організаційно-технічний комплекс, в ході формування якого розробляється концепція забезпечення безпеки об'єкту або політика безпеки. Її основу складає перелік обов'язкових заходів, спрямованих на вироблення плану дій щодо захисту об'єкта: визначення складу служби безпеки (СБ), її місце в організаційній структурі підприємства, сфера її компетенції, права і повноваження, варіанти дій в різних ситуаціях, щоб уникнути конфліктів між підрозділами. Політика економічної безпеки визначає правильний з точки зору організації спосіб використання комунікаційних і обчислювальних ресурсів, правила доступу на об'єкт, правила поводження з конфіденційною інформацією, а також процедури запобігання порушень режиму безпеки і реагування на них.

Слід зазначити, що ефективність політики безпеки тільки тоді буде перебувати на належній висоті, коли її реалізація буде являти собою результат спільної діяльності співробітників організації, здатних зрозуміти всі її аспекти, і керівників, здатних впливати на її втілення в життя. Не менш важливим фактором, що впливає на дієвість політики безпеки, представляється готовність персоналу до виконання її вимог, доведення до кожного його обов'язків по підтримці режиму безпеки.

Перехід економіки на ринкові відносини вимагає від керівників підприємств не тільки розробки ринкової стратегії, а й стратегії безпеки, обов'язково включає спеціальні програми по захисту інтелектуальної власності та економічної безпеки.

Ослаблення практично будь-якої складової інфраструктури підприємства безпосередньо відбивається на його безпеці, тому процес управління підприємством знаходяться в тісному взаємозв'язку з питаннями безпеки.

Список літератури: 1. Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко О.М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія. - К: Лібра, 2003. - 280с. 2. Полушкин О.А. Управление безопасностью предприятий в условиях рыночной экономики // Закон и право. – Москва, 2010. - №10. – С. 46-50